

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudce JUDr. Ladislava Derky v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený Mgr. Ing. Zdeňkem Stanovským, advokátem, sídlem Na Hutích 661/9, Praha 6, proti žalovanému: **Městský úřad Rakovník**, sídlem Husovo náměstí 27, Rakovník, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. června 2018, č. j. MURA/29795/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. července 2018, č. j. 43 A 69/2018 – 13,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 10. července 2018, č. j. 43 A 69/2018 – 13 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce se domáhal určení veřejně přístupné účelové komunikace na pozemcích v katastrálním území L. u R., jejichž vlastníkem je PhDr. J. Z. Předběžným opatřením žalovaného ze dne 14. srpna 2017, č. j. MURA/45868/2017 bylo J. Z. uloženo strpět průchod a průjezd přes uvedené pozemky k bydlišti žalobce. Exekučním návrhem ze dne 12. listopadu 2017 se žalobce domáhal výkonu tohoto předběžného opatření. O tomto návrhu žalovaný nerozhodl.

[2] Žalovaný usnesením ze dne 31. ledna 2018, č. j. MURA/4143/2018 návrh na určení veřejně přístupné účelové komunikace zamítl. Proti tomuto usnesení bylo podáno odvolání ke Krajskému úřadu Středočeského kraje. Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný přerušil prováděnou exekuci, a to do vydání rozhodnutí o odvolání.

[3] Žalobu proti usnesení o přerušení provedení exekuce Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) usnesením označeným v záhlaví odmítl pro nepřípustnost, poněvadž žalobce nevyčerpal před podáním žaloby všechny řádné opravné prostředky ve smyslu § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy námitky podle § 117 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud toto usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel namítá, že § 117 správního řádu považuje za oprávněné k podání námitek pouze povinného a osobu, jíž z napadeného úkonu správního orgánu vyplývá povinnost. Stěžovatel však není v postavení povinného ani mu z usnesení žalovaného nevyplynula žádná povinnost. Krajský soud navíc svůj opačný závěr nijak neodůvodnil, jeho rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[8] Podle § 113 odst. 1 správního řádu platí, že *ze závažných důvodů může exekuční správní orgán usnesením odložit nebo přerušit provedení exekuce (...). Proti usnesení vydanému podle tohoto odstavce se nelze odvolat*. Krajský soud správně shledal, že proti usnesení o přerušení exekučního řízení lze podat opravný prostředek právě v podobě námitek dle § 117 správního řádu. Krajský soud však pochybil v závěru, že stěžovatel byl oprávněn tyto námitky podat.

[9] Ustanovení § 117 odst. 1 správního řádu dává oprávnění k podání námitek na prvním místě povinnému, jímž se dle § 103 odst. 1 správního řádu rozumí *ten, jemuž byla exekučním titulem uložena povinnost peněžitého nebo nepeněžitého plnění.* Z předběžného opatření a z napadeného usnesení žalovaného vyplývá, že povinným je osoba odlišná od stěžovatele, pročež mu nepřísluší právo k podání námitek z pozice povinného.

[10] Ustanovení § 117 odst. 1 správního řádu dále umožňuje podání námitek osobě (odlišné od povinného), *které z tohoto úkonu vyplývá povinnost.* Komentářová literatura k námitkám dle § 117 správního řádu uvádí, že „*jinou osobou ve smyslu tohoto ustanovení může být např. ten, v jehož objektu má povinný byt (sídlo, místo podnikání), popř. jiné místnosti a prostory, ve kterých je povinen umožnit oprávněné úřední osobě prohlídku, pakliže zde má povinný své věci.* (...) *Možnost podání námitek je tak v daném případě ochranou povinného*“ (Gříbková, P. a kol. *Správní řád – judikatorní komentář.* In: CODEXIS [právní informační systém]. ATLAS consulting, 2017 [cit. 26. 10. 2018]). Obdobně k tomuto uvádí

též: Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D., *Správní řád: komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. Pokud tedy stěžovateli z usnesení o přerušení exekučního řízení nevyplývá konkrétní adresovaná povinnost, resp. ji nelze jednoznačně vymezit, lze jazykovým výkladem dovodit, že nemá oprávnění k podání námitek. Tento opravný prostředek totiž směřuje především na ochranu osob postižených exekucí, mezi které v projednávaném případě stěžovatel nepatří.

[11] Stav, kdy povinný musí nejprve vyčerpat opravný prostředek v podobě námitek, kdežto oprávněný má možnost dosáhnout na soudní ochranu přímo, se může jevit jako nepraktický. Kromě založení faktické nerovnosti účastníků řízení může docházet i k nepatřičnému štěpení řízení (oprávněný by napadl usnesení o přerušení řízení přímo u soudu, zatímco povinný by musel nejprve vyčerpat námitky). Nelze však tuto skutečnost klást stěžovateli k tíži a nutit ho k vyčerpání opravného prostředku, jenž mu podle § 117 odst. 1 správního řádu nenáleží.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku, což především znamená, že – nedospěje-li k jinému závěru, že není splněna některá jiná podmínka řízení (např. vyloučení napadeného rozhodnutí ze soudního přezkumu, jak apodikticky naznačuje v odůvodnění usnesení) – žalobu věcně projedná i přesto, že stěžovatel usnesení o přerušení exekučního řízení nenapadl námitkami. Tuto možnost totiž stěžovatel za platného právního stavu zjevně neměl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 soudního řádu správního).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu